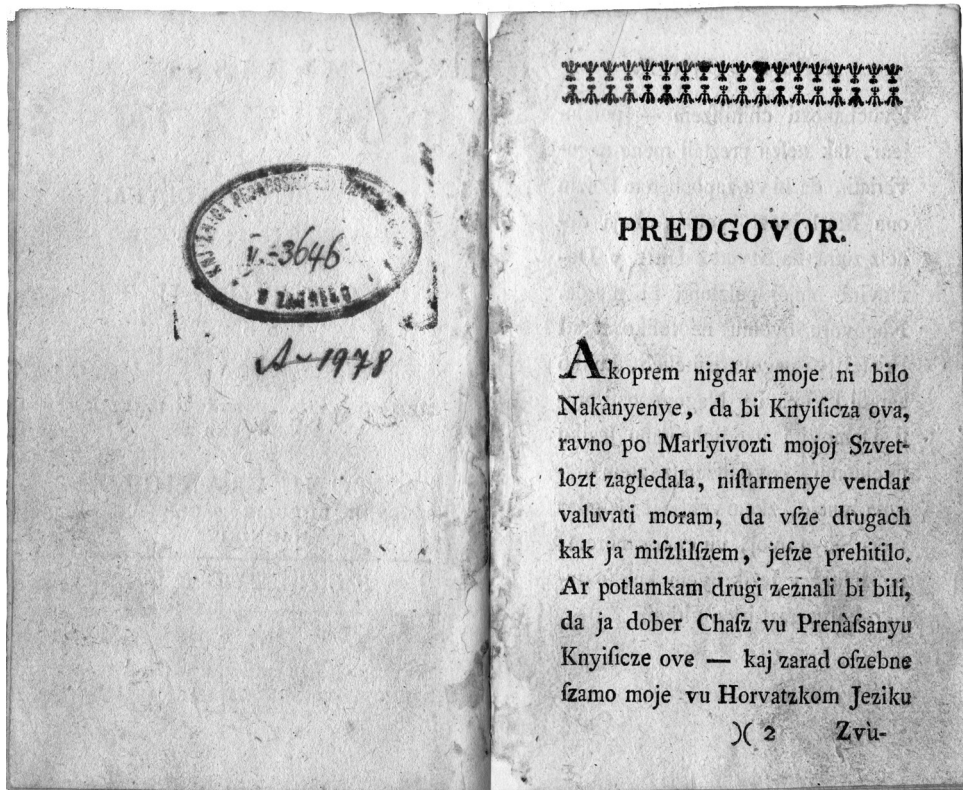

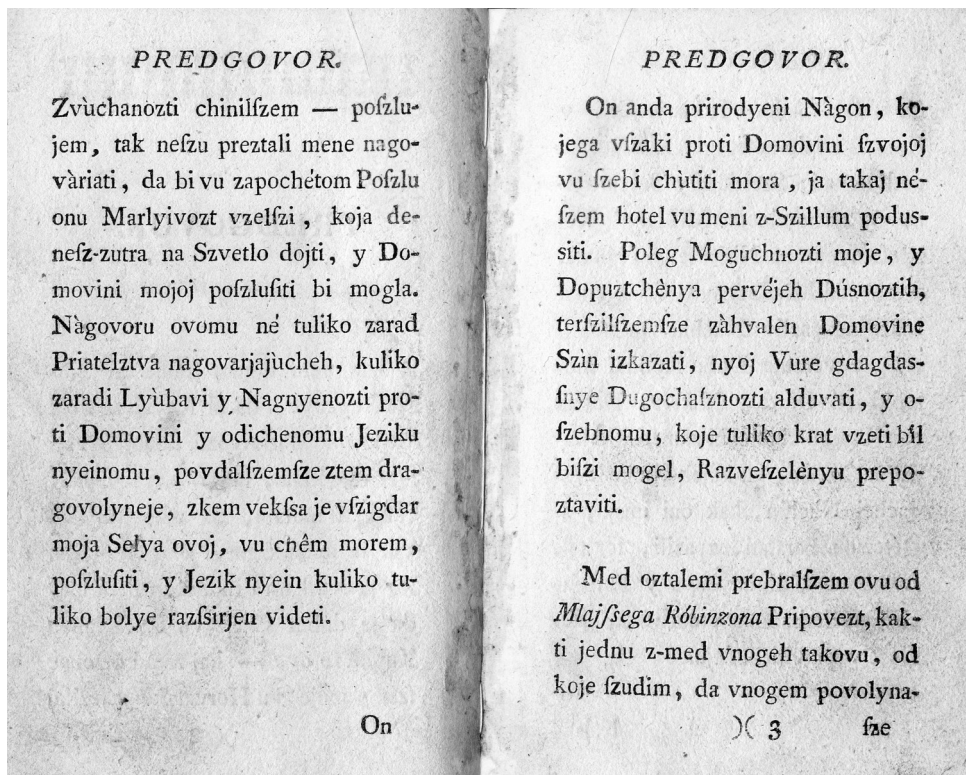
Mlajši Robinzon: iliti jedna kruto povoljna i hasnovita pripovest za detcu od J. H. Kampe, iz nemškoga na horvatski jezik prenesena po Antonu Vraniču, slavne biskupije zagrebečke mašniku. *Pervi del. Vu Zagrebu*. Pritiskano vu Čes. kralj. slobodnoj novoselskoj slovotiski. 1796.*

* To view all the original images in full resolution please visit <www.librietaiberi.org>. Slike u boji i u izvornoj veličini mogu se vidjeti na mrežnoj stranici <www.librietaiberi.org>.

Predgovor

Akoprem nigdar moje ni bilo nakanjenje da bi knjižica ova ravno po marljivosti mojoj svetlost zagledala, ništarmenje vendar valuvati moram da vse drugač kak ja mislil sem, je se prehitilo. Ar potlankam drugi zeznali bi bili, da ja dober čas vu prenašanju knjižice ove – kaj zarad osebne samo moje vu horvatskom jeziku

zvučanosti činil sem – poslušem, tak nesu prestali mene nagovarjati da bi vu započetom poslu onu marljivost vzal si koja denes-zutra na svetlo dojt i domovini mojoj poslužiti bi mogla. Nagovoru ovomu ne tuliko zarad prijateljstva nagovarjajučeh kuliko zaradi ljubavi i nagnjenosti proti domovini i odičenomu jeziku njejnemu povdal sem se s tem dragovoljnije s kem vekša je vsigdar moja želja ovoj vu čem morem poslužiti i jezik njejn kuliko-tuliko bolje razširjen videti.

On anda prirodni nagon, kojega vsaki proti domovini svojoj vu sebi čutiti mora, ja takaj nesem hotel vu meni s silum podušiti. Poleg mogućnosti moje i dopustčenja pervegeh dužnostih tersil sem se zahvalen domovine sin izkazati, njoj vure gdagdašnje dugočasnosti alduvati i osebnomu, koje tulikokrat vzeti bil bi si mogel, razveselenju prepostaviti.

Med ostalemi prebral sem ovu od *Mlajšega Robinzona* pripovezt, kakti jednu zmed vnogeh takovu, od koje sudim da vno gem povoljna

PREDGOVOR.

fze videla bude. Iztina je Czily y Konecz nyein né drugi, kak Detczu podvúchati; Szerdcza y Selyu nyihovu z-vugodnem Mísleny' Raztrefsényem na Návuke podignuti, y z-ovemi Mladozt nyihovu na jeden kakti nespazliv Náchin zpriateliti. Ali, y verztne Dobe Lyudi, morebiti izti Otczi y Matere, Detczy ovu Knyigu chtejuchi namerilíže budu na Mézta, vu kojeh vnogo drugachei Náchin, kak oni imaju, z-Detczum baratati, zpozili, ter tak szvoju vu Odhrányenyu y Podvúchanyu detinzkom preodvišnu Náglozt popravili budeju.

Kaj-

PREDGOVOR.

Kajže Náchina Píszanya dotiče, vu ovom, akoprem iz lastoviteh mojih Zrokov vechkrat nemsckoga derfalfzemfze, níštarmenye vendar tak opazen y zkerbliv bilsem da Povolynozt onu, koju vu Chtényu vřzaki selyi imati, y vu horvatzkom Jeziku, kaksže uffam, Chtavczumu jemu pokvaril nížem.

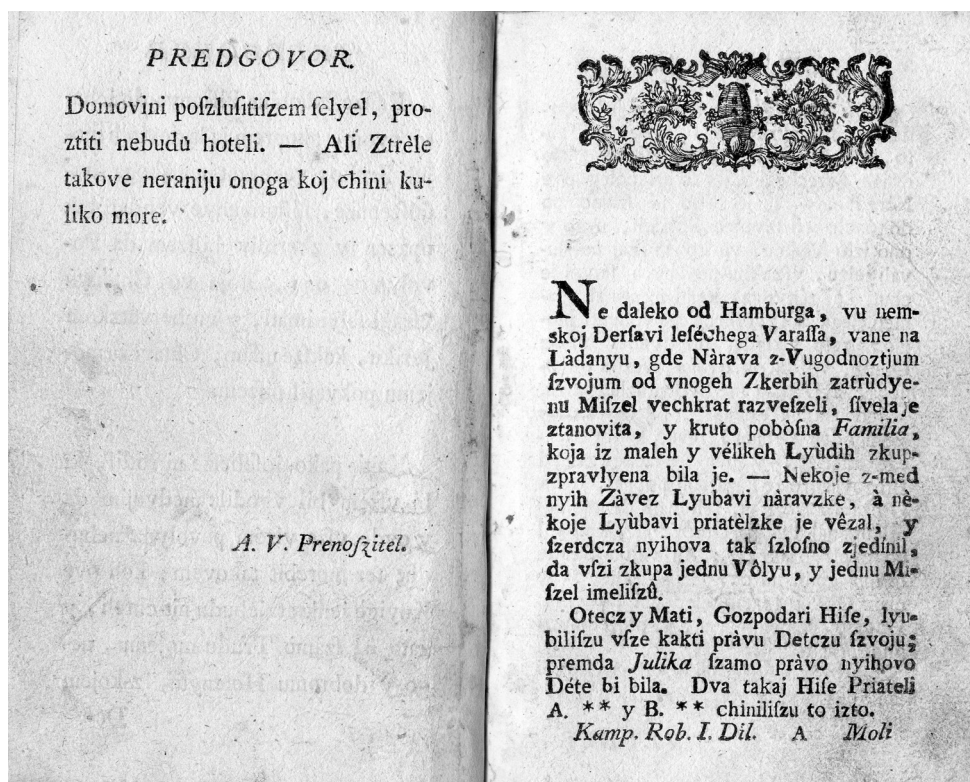
Kajti pako jošefze ni rodil, kí bi vřzem *bil vgodil: nedvojim da y ovde vřza vřzem povoljna nebudu; ter morebit takovem, koji ove Knyige jenkrat nebudu nit chteli, y zato ne řzamo Trúdu mojemu, nego y dobromu Hotenyu, z-kojem

Do-

zse videla bude. Istina je cilj i konec njejn ne drugi, kak detcu podvućati, serdca i želju njihovu z vugodnem mišljenj' raztřešenjem na navuke podignuti i z ovemi mladost njihovu na jeden kakti nespazliv način sprijateliti. Ali i verstne dobe ljudi, morebiti isti otci i matere, detci ovu knjigu čtejući namerili se budu na mesta vu kojeh vnogo drugačej način kak oni imaju z detcum baratati, spazili ter tak svoju vu odhranjenju i podvućanju detinskom preodvišnu naglost popravili budeju.

Kaj se načina pisanja dotiče, vu ovom, akoprem iz lastoviteh mojih zrokov večkrat nemsckoga deržal sem se, níštarmenje vendar tak opazen i skerbliv bil sem da povoljnost onu koju vu čtenju vsaki želji imati i vu horvatskom jeziku, kak se ufam, čtavcu mojemu pokvaril nisem.

Kajti pako jošće se ni rodil ki bi vsem bil vgodil, ne dvojim da i ovde vsa vsem povoljna ne budu ter morebit takovem koji ove knjige jenkrat ne budu nit čteli – i zato ne samo trudu mojemu nego i dobromu hotenju s kojem

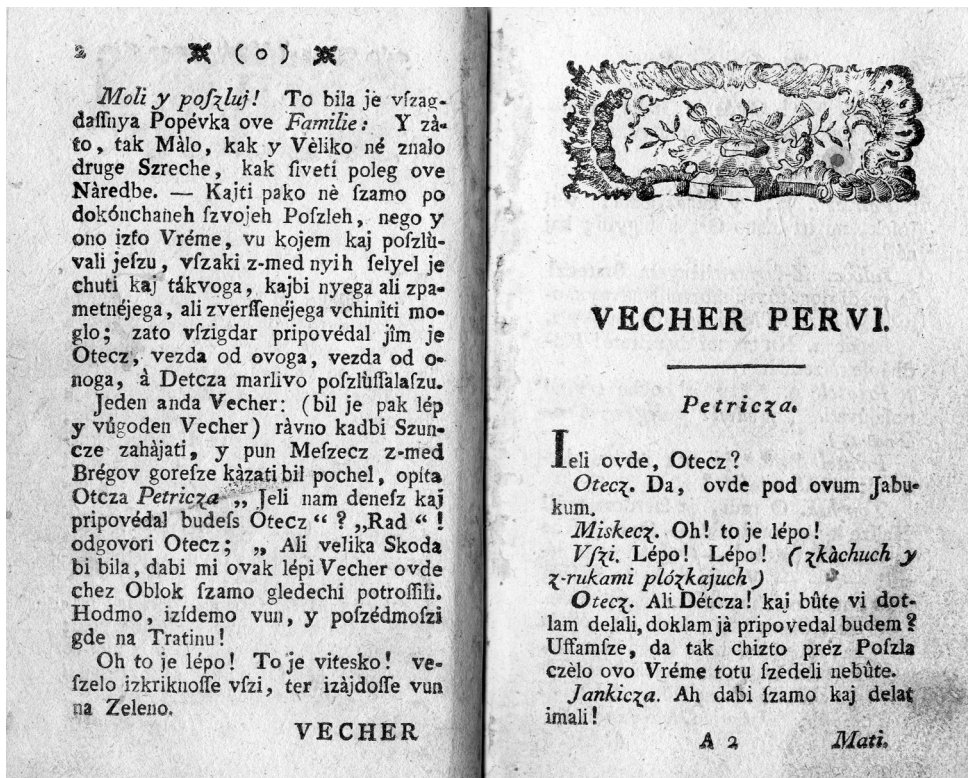

domovini poslužiti sem željel, prostiti ne budu hoteli. Ali strele takove ne raniju onoga koj čini kuliko more.

A. V. Prenositel

Nedaleko od Hamburga, vu nemškoj deržavi ležečega varaša, vane na ladanju gde narava z vugodnostjum svojum od vnogeh skerbih zatrudnenu misel večkrat razveseli, živela je stanovita i kruto pobožna *familija*, koja iz maleh i velikeh ljudih skupspravljena bila je. – Nekoje zmed njih zavez ljubavi naravske, a nekoje ljubavi prijateljske je vezal i serdca njihova tak složno zjedini da vsi skupa jednu volju i jednu misel imeli su.

Otec i mati, gospodari hiže, ljubili su vse kakti pravu detcu svoju; premda *Julika* samo pravo njihovo dete bi bila. Dva takaj hiže prijatelji A** i B** činili su to isto.

Moli i posluj! To bila je vsagdařnja popevka ove familije: i zato tak malo kak i veliko ne znalo druge sreće, kak sveti poleg ove naredbe. – Kajti pako ne samo po dokončanem svojih posleh nego i ono isto vreme vu kojem kaj posluvali jesu, vsaki zmed njih željel je čuti kaj takvoga, kaj bi njega ali spametnejega ali zveršenejega včiniti moglo; zato vsigidar pripovedal jim je otec vezda od ovoga, vezda od onoga, a detca marlivo poslušala su.

Jeden anda večer (bil je pak lep i vugoden večer), ravno kad bi sunce zahajati i pun mesec zmed bregov gore se kazati bil počel, opita otca *Petrica*: „Je li nam denes kaj pripovedal budeš otec?“ „Rad!“, odgovori otec. Ali velika škoda bi bila da bi mi ovak lepi večer ovde čez oblok samo gledeči potrošili. Hodmo, izidemo vun i posedmo si gde na tratinu!

„Oh, to je lepo! To je viteško!“ veselo izkrikuše vsi ter izajdoše vun na zeleno.

VEČER PERVI

Petrica: Je li ovde, otec?

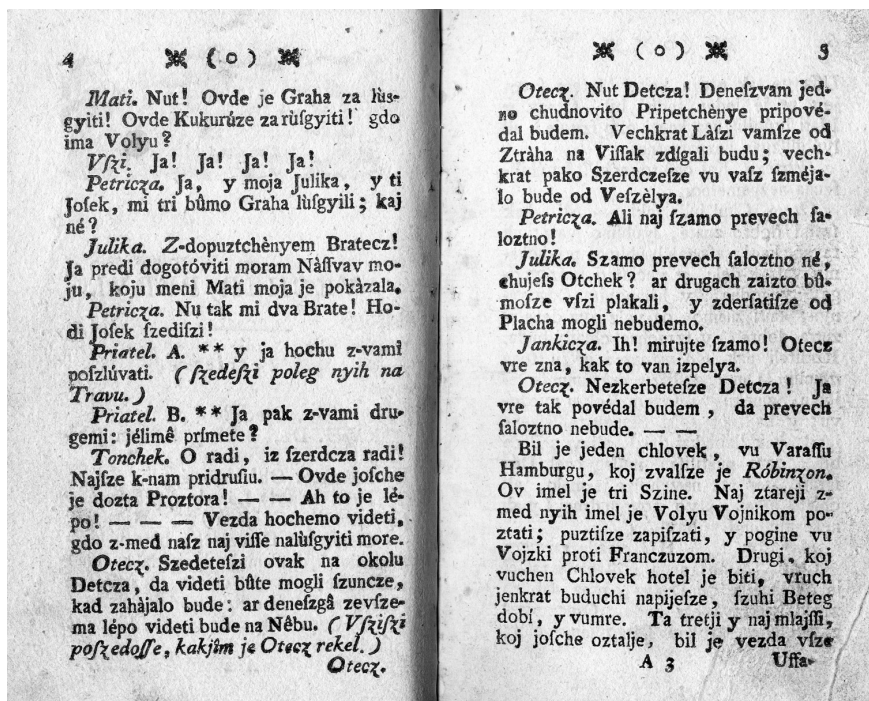
Otec: Da, ovde pod ovum jabukum.

Miškec: Oh! To je lepo!

Vsi: Lepo! Lepo! (*řkačuč i z rukami ploskajuč*)

Otec: Ali, detca! Kaj bute vi dotlam delali doklam ja pripovedal budem? Ufam se da tak čisto prez posla celo ovo vreme totu sedeli ne bute.

Jankica: Ah, da bi samo kaj delat imali!

Mati: Nut! Ovde je graha za lužđiti! Ovde kukuruze za ružđiti! Gdo ima volju!

Vsi: Ja! Ja! Ja! Ja!

Petrica: Ja i moja Julika, i ti Jožek, mi tri bumó graha lužđili, kaj ne?

Julika: Z dopustčenjem, bratec! Ja predi dogotoviti moram našvav moju, koju meni mati moja je pokazala.

Petrica: Nu tak mi dva, brate! Hodi, Jožek, sedi si!

Prijatelj A**: I ja hoču z vami posluvati (*sede si poleg njih na travu*).

Prijatelj B**: Ja pak z vami drugemi: je li me primete?

Tonček: O radi, iz serdca radi! Naj se k nam pridružiju. — Ovde jošce je dosta prostora! — — Ah, to je lepo! — — Vezda hočemo videti gdo zmed nas najviše nalužđiti more.

Otec: Sedete si ovak na okolu detca, da videti bute mogli sunce, kad zahajalo bude: ar denes ga zevsema lepo videti bude na nebu.

(*Vsi si posedoše, kak jim otec rekél.*)

Otec: Nut, detca! Denes vam jedno čudnovito pripetčenje pripovedal budem. Večkrat lasi vam se od straha na višak zdigali budu; večkrat pako serdce se vu vas smejalo bude od veselja.

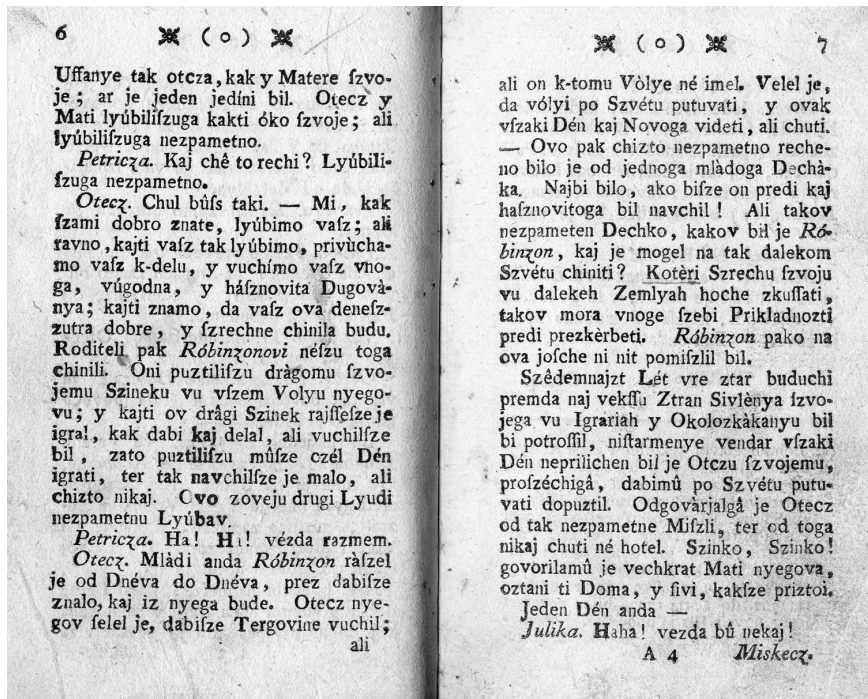
Petrica: Ali naj samo preveč žalostno!

Julika: Samo preveč žalostno ne, čuješ, otček? Ar drugač zaisto bumó se vsi plakali i zderžati se od plača mogli ne budemo.

Jankica: Ih, mirujte samo! Otec vre zna kak to van izpelja.

Otec: Ne skerbete se, detca! Ja vre tak povedal budem da preveč žalostno ne bude. —

Bil je jeden človek, vu varašu Hamburgu, koj zval se je *Robinzon*. Ov imel je tri sine. Najstareji zmed njih imel je volju vojnikom postati; pusti se zapisati i pogine vu vojski proti Francuzom. Drugi, koj vučen človek hotel je biti, vruč jenkrat buduči napije se, suhi beteg dobi i vumre. Ta tretji i najmlajši, koj jošce ostal je, bil je vezda vse

ufanje tak otca kak i matere svoje; ar je jeden jedini bil. Otec i mati ljubili su ga kakti oko svoje, ali ljubili su ga nespametno.

Petrica: Kaj če to reči? Ljubili su ga nespametno.

Otec: Čul buš taki. — Mi, kak sami dobro znate, ljubimo vas, ali ravno kajti vas tak ljubimo, privučamo vas k delu i vučimo vas vnoga vugodna i hasnovita dugovanja, kajti znamo da vas ova denes-zutra dobre i srečne činila budu. Roditelji pak *Robinsonovi* nesu toga činili. Oni pustili su dragomu svojemu sineku vu vsem volju njegovu; i kajti ov dragi sinek rajše se je igral, kak da bi kaj delal, ali vučil se bil, zato pustili su muže cel den igrati ter tak navčil se je malo, ali čisto nikaj. Ovo zoveju drugi ljudi nespametnu ljubav.

Petrica: Ha! Ha! Vezda razmem.

Otec: Mladi anda *Robinson* rasel je od dneva do dneva, prez da bi se znalo kaj iz njega bude. Otec njegov želel je da bi se tergovine vučil,

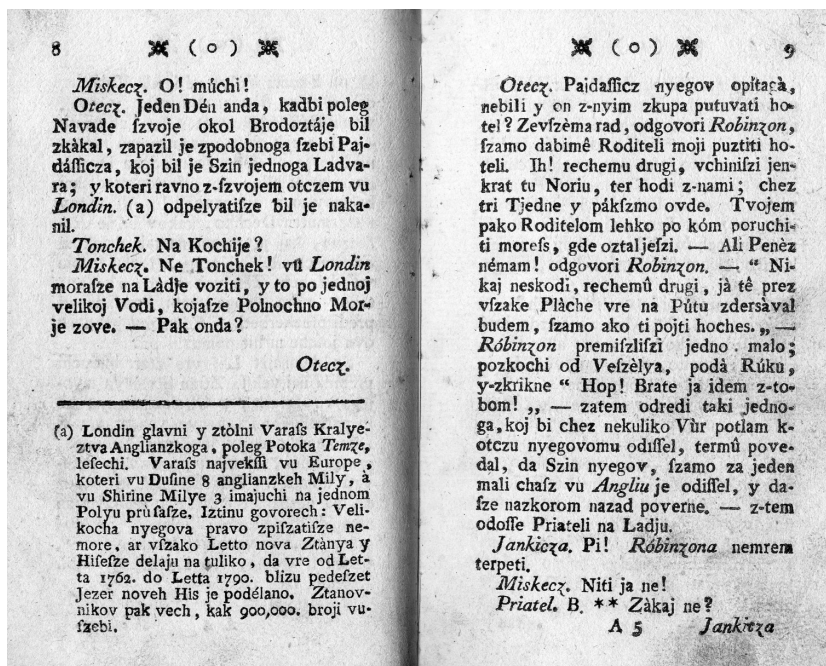
ali on k tomu volje ne imel. Velel je da volji po svetu putovati i ovak vsaki den kaj novoga videti ali čuti. — Ovo pak čisto nespametno rečeno bilo je od jednoga mladoga dečaka. Naj bi bilo ako bi se on predi kaj hasnovitoga bil navčil! Ali takov nespameten dečko kakov bil je *Robinson*, kaj je mogel na tak dalekom svetu činiti? Koteri sreču svojo vu dalekeh zemljah hoče skušati, takov mora vnoge sebi prikladnosti predi preskerbeti. *Robinson* pako na ova jošče ni nit pomislil bil.

Sedemnajst let vre star buduči premda najvekšu stran življenja svojega vu igrarijah i okolokakanju bil bi potrošil, ništarmenje vendar vsaki den neprilichen bil je otcu svojemu proseči ga da bi mu po svetu putovati dopustil. Odgovarjal ga je otec od tak nespametne misli ter od toga nikaj čuti ne hotel. Sinko, sinko! govorila mu je večkrat mati njegova, ostani ti doma i živi kak se pristoji.

Jeden den anda —

Julika: Haha! Vezda bu nekaj!

Miškec: O! Muči!

Otec: Jeden den anda kad bi poleg navade svoje okol brodostaje bil skakal, zapazil je spodobnoga sebi pajdašica, koj bil je sin jednoga ladvara; i koteri ravno s svojem otcem vu *Londin*¹ odpeljati se bil je nakanil.

Tonček: Na kočije?

Miškec: Ne, Tonček! Vu *Londin* mora se na ladje voziti i to po jednoj velikoj vodi, koja se Polnočno morje zove. – Pak onda?

Otec: Pajdašic njegov opita ga ne bi li i on z njim skupa putovati hotel. „Zevsema rad“, odgovori *Robinzon*, „samo da bi me roditeli moji pustiti hoteli.“ „Ih!“ reče mu drugi, „včini si jenkrat tu noriju ter hodi z nami; čez tri tjedne i pak smo ovde. Tvojem pako roditelom lahko po kom poručiti moreš gde ostal jesi.“ – „Ali penez nemam!“ odgovori *Robinzon*. – „Nikaj ne škodi, reče mu drugi, ja te prez vsake plače vre na putu zderžaval budem samo ako ti pojti hočeš.“ *Robinzon* premisli si jedno malo: poskoči od veselja, poda ruku i skrikne: „Hop! Brate, ja idem s tobom!“ – zatem odredi taki jednoga koj bi čez nekuliko vur potlam k otcu njegovomu odišel ter mu povedal da sin njegov, samo za jeden mali čas vu *Angliju* je odišel i da se na skorom nazad poverne – s tem odoše prijatelji na ladju.

Jankica: Pi! *Robinzona* nemrem terpeti.

Miškec: Niti ja ne!

Prijatelj B**: Zakaj ne?

¹ Londin glavni i stolni varaš Kraljevstva anglijanskoga, poleg potoka Temze ležeči. Varaš največji vu Europe, koteri vu dužine 8 anglijanskih milj, a vu širine milje 3 imajuči na jednom polju pruža se. Istinu govoreč: velikoča njegova pravo spisati se ne more, ar svako leto nova stanja i hiže se delaju na tuliko da vre od leta 1762. do leta 1790. blizu pedeset jezer novih hiš je podelano. Stanovnikov pak več kak 900.000 broji vu sebi.

Jankica: Zato da je tak včiniti mogel ter prez znanja i dopustčenja roditelov svojih odšel.

Prijatelj B**: Pravo imaš, Jankica! Ar zaisto jako nespametno činil je to *Robinzon*. Metem toga, pomiluvanje zverhu bedastoče njegove imati moramo. Sreča da se takoveh nespametneh mladičev, koji ne znaju kaj roditelom svojem su dužni, vno go ne nahaja.

Miškec: Kaj je več takoveh?

Prijatelj B**: Meni za vezda jošche nijeden takov ne znan: ali vendar znam za istinito da se takovem ljudem nikaj dobra ne pripetča.

Jankica: Hočemo videti kak se je z *Robinzonom* godilo?

Otec: Mornari – to su ljudi na ladje služeči – izvlekoše sidro i jadra napnu: veter počhe ladju nositi i ladvar reče varašu iz šesteh štukov zbogom! *Robinzon* mladi i z prijatelom svojem stal je vane na ladje ter od veselja samo da jenkrat putovati more, kakti norc je skakal. Den bil je vugoden i veter

tak dober da su vu malom času varaša Hamburg ostavili i spred očih svojeh zgubili. Drugi den zatem dojadri li su vu *Riczebittel*, gde se *Elba* vu morje zleva, odkud došli su na prostrano morje. Kak *Robinzon* široko gledel je kad pred sobom nikaj drugo kak zrak i vodu videl ni, lahko si misliti morete. Zemlja iz koje on malopredi prešel je, vre zginula je spred očih njegovih; vezda samo videti jošche je mogel previsokoga turna, kojega Hamburganci vu Medmorju *Heiligeland* zvanomu zderžavaju. Ali i ov zginul je vre spred očih njegovih i vezda nikaj drugo ne videl kak vodu pod sobom i nebo zverhu sebe.

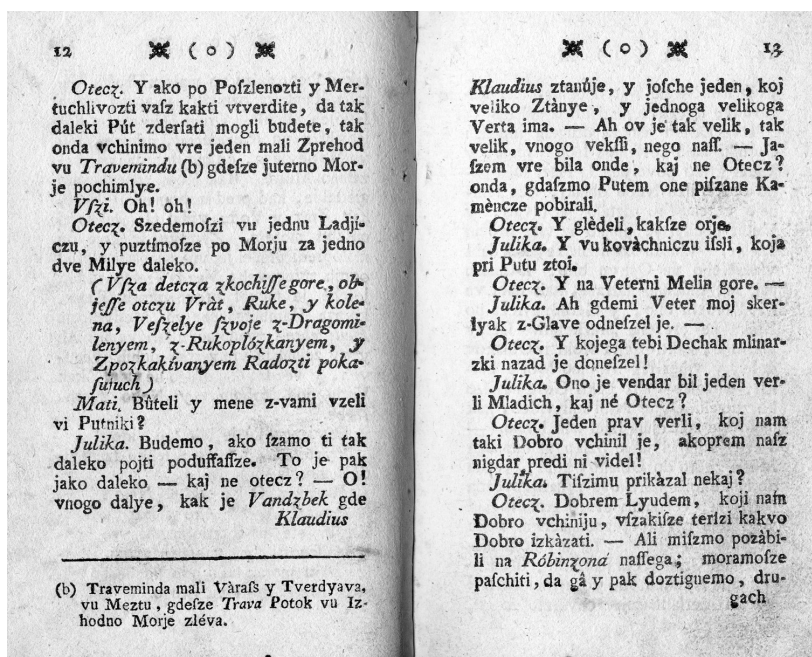
Petrica: Tu je bilo kaj videti!

Prijatelj A**: To ti lahko sam videti moreš.

Petrica: O kaj tam pojdemo?

Prijatelj A**: Ako vi marljivo pazili budete na rastolmačenje zemljopisnosti i ovak se navčili kak se pojti mora ako gdo hoče iz jednoga mesta dojti vu drugo.

¹ Op. prir.: *Ritzebüttel*.

Otec: I ako po poslenosti i mertučlivosti vas kakti vtverдите da tak daleki put zderžati mogli budete, tak onda včinimo vre jeden mali sprehod vu *Travemindu*², gde se juterno morje počimlje.

Vsi: Oh! Oh!

Otec: Sedemo si vu jednu ladjicu i pustimo se po morju za jedno dve milje daleko.

(*Vsa detca skočiše gore, obješe otcu vrat, ruke i kolena, veselje svoje z dragomilenjem, z rukoploskanjem i sposkakivanjem radosti pokazujuč.*)

Mati: Bute li i mene z vami vzeli vi putniki?

Julika: Budemo, ako samo ti tak daleko pojti podufaš se. To je pak jako daleko – kaj ne, otec? O! vnogo dalje, kak je *Vandsbek*ⁱⁱ, gde

² Traveminda, mali varaš i tverdava vu mestu gde se *Trava* potok vu izhodno morje zleva.

ⁱⁱ Op. pri.: *Wandsbek*.

Klaudijuš stanuje i jošče jeden koj veliko stanje i jednoga velikoga verta ima. – Ah, ov je tak velik, tak velik, vnogo vekši nego naš. – Ja sem vre bila onde, kaj ne, otec? Onda gda smo putem one pisane kamence pobirali.

Otec: I gledeli kak se orje.

Julika: I vu kovačnicu išli, koja pri putu stoji.

Otec: I na veterni melin gore. –

Julika: Ah, gde mi veter moj škerljak z glave odnesel je. –

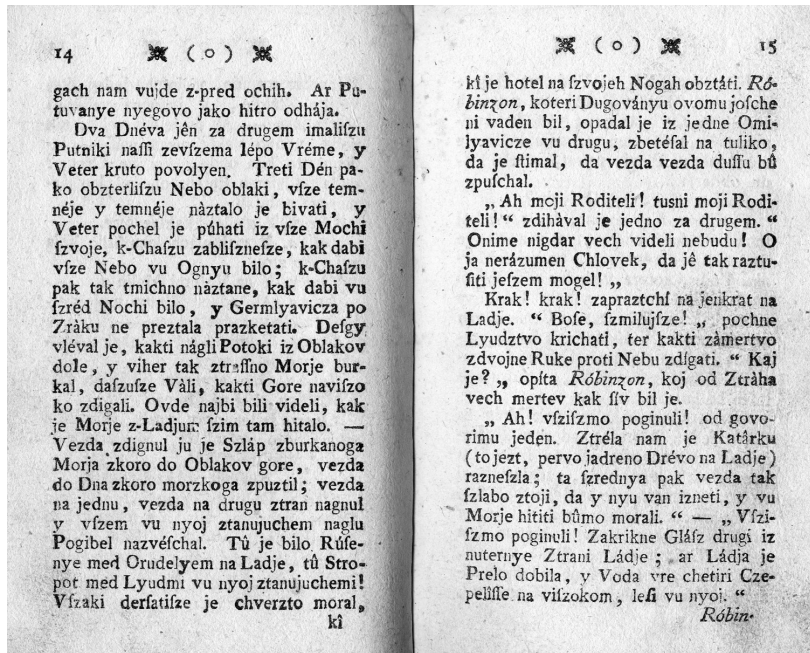
Otec: I kojega tebi dečak mlinarski nazad je donesel!

Julika: Ono je vendar bil jeden verli mladič, kaj ne, otec?

Otec: Jeden prav verli, koj nam taki dobro včinil je, akoprem nas nigdar predi ni videl!

Julika: Ti si mu prikazal nekaj?

Otec: Dobrem ljudem, koji nam dobro včiniju, vsaki se tersi kakvo dobro izkazati. – Ali mi smo pozabili na *Robinzona* našega; moramo se paščiti da ga i pak dostignemo, dru-

gač nam vujde spred očih. Ar putovanje njegovo jako hitro odhaja.

Dva dneva jen za drugim imali su putniki naši zevsema lepo vreme i veter kruto povoljen. Treti den pako obsterli su nebo oblaki, vse temneje i temneje nastalo je bivati i veter počel je puhati iz vse moči svoje, k času zabliseše kak da bi vse nebo vu ognju bilo; k času pak tak tmično nastane kak da bi vu sred noči bilo i germjavica po zraku ne prestala prasketati. Dežđ vleval je kakti nagli potoki iz oblakov dole i viher tak strašno morje burkal da su se vali kakti gore na visoko zdigali. Ovde naj bi bili videli kak je morje z ladjum sim-tam hitalo. – Vezda zdignul ju je slap zburkanoga morja skoro do oblakov gore, vezda do dna skoro morskoga spustil; vezda na jednu, vezda na drugu stran nagnul i vsem vu njoj stanujučem naglu pogibel nazveščal. Tu je bilo ruženje med orudeljem na ladje, tu štropot med ljudmi vu njoj stanujučemi! Vsaki deržati se je čversto moral,

ki je hotel na svojeh nogah obstati. *Robinson*, koteri dugovanju ovomu jošče ni vaden bil, opadal je iz jedne omiljavice vu drugu, zbetěšal na tuliko, da je štimal, da vezda vezda dušu bū zpuščal.

„Ah moji Roditeli! tusni moji Roditeli!“ zdihaval je jedno za drugim. „Onime nigdar več videli ne budu! O ja nerazumen Chlovek, da je tak raztužiti jezsem mogel!“

Krak! krak! zaprastčli na jenkrat na Ladje. „Bože, smiluj se!“ počne Lyudzstvo kričati, ter kakti zamertvo zdvojne Ruke proti Nebu zdigati. „Kaj je?“ opita *Robinson*, koj od Ztraha več mertev kak živ bil je.

„Ah! vžifzmo poginuli! od govornu jeden. Ztręla nam je Katarku (to jest, prvo jaderno Drevo na Ladje) raznesla; ta šzrednja pak vezda tak šzlabo ztoji, da y nyu van izneti, y vu Morje hititi būmo morali.“ – „Vžifzmo poginuli! Zakrikne Gláz drugi iz nuternje Ztrani Ládje; ar Ládja je Prelo dobila, y Voda vre četiri Czepeliše na vižzokom, leži vu njoj.“

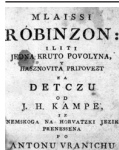
Robin-

ki je hotel na svojeh nogah obstati. *Robinson*, koteri dugovanju ovomu jošče ni vaden bil, opadal je iz jedne omiljavice vu drugu, zbetěšal na tuliko da je štimal da vezda dušu bu spuščal.

„Ah, moji roditeli, tužni moji roditeli!“ zdihaval je jedno za drugim. „Oni me nigdar več videli ne budu. O ja, nerazumen človek, da je tak rastužiti jesem mogel!“

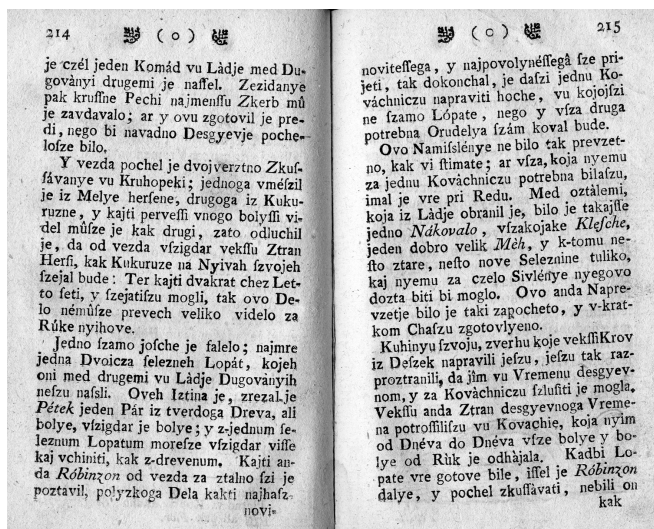
„Krak! Krak!“ zaprastčli na jenkrat na ladje. „Bože, smiluj se!“ počne ljudstvo kričati ter kakti zamertvo zdvojne ruke proti nebu zdigati. „Kaj je?“ opita *Robinson*, koj od straha več mertev kak živ bil je.

„Ah! Vsi smo poginuli!“ odgovori mu jeden. Strela nam je katarku (to jest, prvo jaderno drevo na ladje) raznesla; ta srednja pak vezda tak slabo stoji da i nju van izneti i vu morje hititi bumo morali.“ – „Vsi smo poginuli!“ zakrikne glas drugi iz nuternje strani ladje „ar ladja je prelo dobila i voda vre četiri cepeliše na visokom leži vu njoj.“

The fragment about the plough from the second volume (*Second Part*) of Zagreb 1796 edition begins with the final paragraph on page 214.

Fragment o plugu iz drugoga sveska (*Drugi del*) *Mlajšega Robinzona* počinje zadnjim odlomkom na 214. stranici.

[...]

Jedno samo jošče je falelo; najmre jedna dvojica železnih lopat, kojeh oni med drugimi vu ladje dugovanih nesu našli. Oveh istina je, zrezal je *Petek* jeden par iz tverdogo dreva, ali bolje, vsigdar je bolje; i z jednum železnum lopatum more se vsigdar više kaj včiniti kak z drevenum. Kajti anda *Robinzon* od vezda za stalno si je postavil, poljskoga dela kakti najhas-

novitešega i najpovoljnšega se prijeti tak dokončal je da si jednu kovačnicu napraviti hoče, vu kojoj si ne samo lopate nego i vsa druga potrebna orudelja sam koval bude.

Ovo namišljenje ne bilo tak prevzetno kak vi štimate; ar vsa koja njemu za jednu kovačnicu potrebna bila su, imal je vre pri redu. Med ostalemi, koja iz ladje obranil je, bilo je takajše jedno *nakovalo*, vsakojake *klešče*, jeden dobro velik *meh* i k tomu nešto stare, nešto nove železnine tuliko kaj njemu za celo življenje njegovo dosta biti bi moglo. Ovo anda naprevzetje bilo je taki započeto i v kratkom času zgotovljeno.

Kuhinju svoju, zverhu koje vekši krov iz desek napravili jesu, jesu tak razprostranili da jim vu vremenu deždavnom i za kovačnicu služiti je mogla. Vekšu anda stran deždavnoga vremena potrošili su vu kovače, koja njim od dneva do dneva vse bolje i bolje od ruk je odhajala. Kad bi lopate vre gotove bile, išel je *Robinzon* dalje i počel skušavati ne bi li on

kak i pluga, koj moć njihovu nadladal ne bi, napraviti mogel. Napravil ga je i veselje njegovo bilo je nezgovorno.

Ov plug, istina je, bil je jako razlučen od našega; ves bil je iz jednoga samo krivljastoga dreva, vu koje na zadnjoj i proti zemlji kljukastoj strani, lemeš bil je zasaden z jednum priručkum, za koju plućec deržeči, pluga poleg svoje volje ladati i ravnati je mogel. S prednje pako strani mogli bi se konji ali voli pripreči bili, kajti pak oveh ni bilo, tak jeden zmed njih moral je takove nadomestiti. Z jednum rečjum ov plug bil je zevsema spodoben onomu kojega stari Gerki najpervi krat znašli i zemlje svoje obdelavati su počeli i od kojega ja vam ovde jednu osnovu pokazati morem.

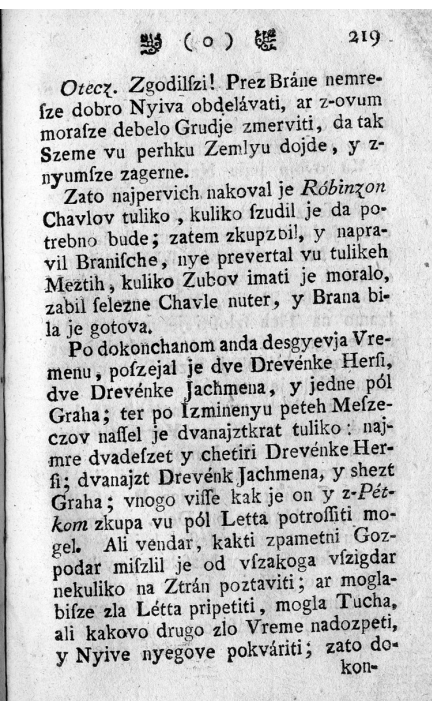
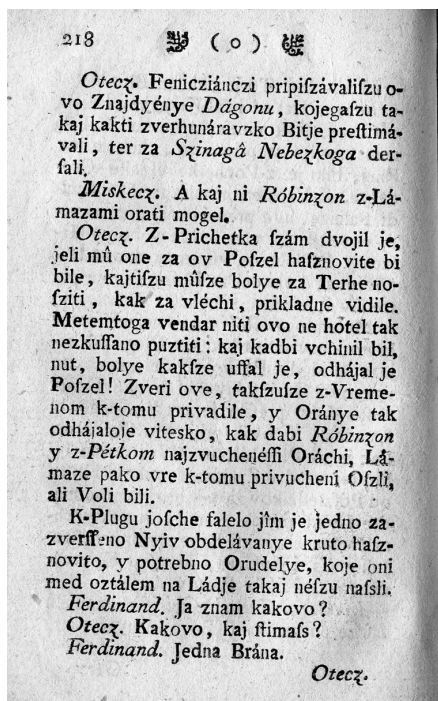
Ferdinand: To je čuden plug!

Ivica: Kaj ne imal kotačev?

Otec: Kak vidiš, nikakveh. Tak nemeštrovito i priprosto kak je ov plug bilo je s početka vsako orudelje. Z vremenom pak spazili su ljudi falinge, nje premenjali, popravljali, povekřávali vse bolje i bolje hasen i priličnost svakoga onoga dugovanja koje oni za posle svoje potrebuvali jesu.

Metemtoga, *Robínzon* veselil se je kruto, navlastito kad ov plug od kojega on nigdar pelde ni videl, lastovito njegovo najdjenje bi bilo. Dosta stotin let preřslo je predi, nego bi ljudem i ovak priprosto orudelje kak je ov plug bil na misli dořlo bilo ter vendar najditeli njihovi bili su od poslednikov za tak nezgovorno mudre ljudi derřani, da je, za vekivečni spomenek, kakti boge preřtimavali su. Je li znaš ti, Jankica, koga su Egiptonci za najditela plugov derřali?

Jankica: Znam! *Ožiriša,* kojemu su se potlam kakti Bogu klanjali.

Otec: Fenicijanci pripisavali su ovo najzajdenje *Dagonu*, kojega su takaj kakti zverhunaravsko bitje preřtimávali ter za *Sina* ga *nebeskoga* deržali.

Miřkec: A kaj ni *Robinzon* z lamazami orati mogel.

Otec: S prićetka sam dvojił je, je li mu one za ov posel hasnovite bi bile, kajti su mu se bolje za terhe nositi kak za vleći prikladne vidile. Metemtoga, vendar niti ovo ne hotel tak neskuřano puřtiti kaj kad bi vćinil bil, nut, bolje kak se uřfal je, odhájal je posel! Zveri ove tak su se z vremenom k tomu privadile i oranje tak odhájalo je viteřko kak da bi *Robinzon* i s *Petkom* najzvučeneři oraći, lamaze pako vre k tomu privučeni osli ali voli bili.

K plugu jořće falelo jim je jedno zazverřeno njiv obdelavanje kruto hasnovito i potrebno orudelje koje oni med ostale na ladje takaj nesu nařli.

Ferdinand: Ja znam kakovo?

Otec: Kakovo, kaj řtimař?

Ferdinand: Jedna brana.

Otec: Zgodil si! Prez brane nemre se dobro njiva obdelavati ar z ovum mora se debelo grudje zmerviti da tak seme vu perhku zemlju dojde i z njum se zagerne.

Zato najpervić nakoval je *Robinzon* ćavlov tuliko kuliko sudil je da potrebno bude, za tem skup řbil i napravil braniće, nje prevortal vu tulikeh mestih kuliko zubov imati je moralo, zabil řezne ćavle nuter i brana bila je gotova.

Po dokonćanom anda deřđevja vremenu posejal je dve drevénke herři, dve drevénke jaćmena i jedne pol graha ter po izminenju peteh mesecov nařel je dvanajřtkrat tuliko najmre dvadeset i ćetiri drevénke herři; dvanajřt drevénk jaćmena i řest graha, vnygo viře kak je on i s *Petkom* řkupa vu pol leta potrořiti mogel. Ali vendar kakti řpametni gospodar miřlil je od vsakoga vsigdar nekuliko na stran pořtaviti ar mogla bi se zla leta priřetiti, mogla tuća, ali kakovo drugo zlo vreme nadořpeti i njive njegove pokvාරiti, zato do-

Transkribirao Amir Kapetanović